

СОДЕРЖАНИЕ

От редактории	5	
Сокращения	7	
Б. Вайткевич с. Всемирный форум историков	9	
Статьи и сообщения		
Р. К. Волкайте-Куликаускене. Торговые связи древних литовцев с Древней Русью накануне образования Литовского государства (с резюме на русском)	37	
Ю. М. Юргинис. Причины падения Великого Княжества Литовского (с резюме на русском)	53	
М. А. Ючас. Критика крепостничества в Литве в конце XVIII в.—начале XIX в. (с резюме на русском)	66	
А. А. Тила. Литовские эмигранты в Парижской Коммуне (с резюме на русском)	75	
В. И. Рагайшене. Союз культуры Литвы и организованные им конгрессы культуры Литвы (1925—1932) (с резюме на русском)	86	
К. Ю. Варашинскас. Литовские детские дома и школы в эвакуации (1941—1945) (с резюме на русском)	95	
Г. С. Буткус. Реорганизация машинно-тракторных станций в Советской Литве в 1958 г. (с резюме на русском)	104	
Публикации		
В. Меркис. Неопубликованные письма Симонаса Даукантаса	107	
Рецензии, обзоры, аннотации		115
Библиография		153
Хроника научной жизни		165
Реферат (на литовском, русском, английском, немецком языках)	199	
Содержание (на литовском, русском, английском, немецком языках)	203	

C O N T E N T S

Remarks of the editorial board	5	
Shortening	7	
B. Vaitkevičius. The world historians forum	9	
 Articles and Reports		
R. Volkaitė-Kulikauskienė. The commercial relations of the old Lithuania with the old Russia on the eve of forming the Lithuanian government (with Summary in Russian)	37	
J. Jurginiš. The reasons of the downfall of the Great Lithuanian Principality (with Summary in Russian)	53	
M. Jučas. The critics of serfdom in Lithuania at the end of the 18th century and in the beginning of the 19th century	55	
A. Tyla. The Lithuanian emigrants in the Commune of Paris (with Summary in Russian)	75	
V. Ragaišienė. The Society of the Lithuanian culture (1925—1932) (with Summary in Russian)	86	
K. Varasiškės. The Lithuanian children houses and schools in evacuation (1941—1945) (with Summary in Russian)	95	
G. Butkus. The reorganization of the Machinery and Tractor Stations in the Soviet Lithuania in 1958 (with Summary in Russian)	104	
 Publications		
V. Merkys. The letters of Simonas Daukantas	107	
 Reviews, Surveys, Annotations		115
 Bibliography		153
 The Chronicle of the Scientific Life		165
Abstract (in Lithuanian, Russian, English, German)	199	
Contents (in Russian, English, German, Lithuanian)	203	

INHALT

Vorwort des Redaktionskollegiums	5
Abkürzungen	7
B. Vaitkevičius. Weltforum der Historiker	9
Aufsätze und Beiträge	
R. Volkaitė-Kulikauskienė. Altlitauische Handelsbeziehungen zu dem altrussischen Reiche kurz vor der Entstehung des Litauischen Grossfürstentums (mit der Zusammenfassung in Russischer Sprache)	37
J. Jurginiš. Die Gründe des Niederganges des Litauischen Grossfürstentums (mit der Zusammenfassung in Russischer Sprache)	53
M. Jučas. Frondienstkritik im Litauen Ende des 18.—Anfang des 19. Jahrhunderts (mit der Zusammenfassung in Russischer Sprache)	66
A. Tyla. Die litauischen Emigranten an der Pariser Kommune (mit der Zusammenfassung in Russischer Sprache)	75
V. Ragaišienė. Die Litauische Kulturgesellschaft und von ihr organisierte litauische Kultukongresse (1925—1932) (mit der Zusammenfassung in Russischer Sprache)	86
K. Varasiškasis. Litauische Kinderheime und Schulen zur Zeit der Evakuierung (1941—1945) (mit der Zusammenfassung in Russischer Sprache)	95
G. Butkus. Die Reorganisation der Maschinen-Traktoren-Stationen in Sowjetlitauen in Jahre 1958 (mit der Zusammenfassung in Russischer Sprache)	104
Publikationen	
V. Merkys. Unbekannte Briefe von Simonas Daukantas	107
Rezensionen, Übersichten, Annotationen	
Bibliographie	115
Chronik des wissenschaftlichen Lebens	153
Referat (in litauischer, russischer, englischer, deutscher Sprachen)	165
Inhalt (in russischer, englischer, deutscher, litauischer Sprachen)	199
	203

TURINYS

Redakcinės kolegijos žodis	5
Sutrumpinimai	7
B. Vaitkevičius. Pasaulinis istorikų forumas	9
Straipsniai ir pranešimai	
R. Volkaitė-Kulikauskienė. Prekybiniai senųjų lietuvių ryšiai su Senaja Rusija Lietuvos valstybės susidarymo išvakarėse (su reziume rusų kalba)	19
J. Jurginiškis. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žlugimo priežastys (su reziume rusų kalba)	39
M. Jučas. Baudžiavos kritika Lietuvoje XVIII a. pabaigoje—XIX a. pradžioje (su reziume rusų kalba)	55
A. Tyla. Lietuvos emigrantai Paryžiaus Komunoje (su reziume rusų kalba)	67
V. Ragaishiškė. Lietuvos kultūros sąjunga ir jos organizuoti Lietuvos kultūros kongresai (1925—1932) (su reziume rusų kalba)	77
K. Varasinskasis. Lietuvių vaikų namai ir mokyklos evakuacijoje (1941—1945) (su reziume rusų kalba)	87
G. Butkus. Mašinų-traktorių stočių reorganizavimas Tarybų Lietuvoje 1958 m. (su reziume rusų kalba)	97
Publikacijos	
V. Merkys. Neskelbti Simono Daukanto laiškai	107
Recenzijos, apžvalgos, anotacijos	
V. Milius. A. Stravinskienė, Medžio dirbiniai, Verpimo, audimo ir skalbimo įrankiai, Katalogas	115
A. Gaigalaitė. A. K. Бирон, В. В. Дорошенко, Советская историография Латвии	116
L. Mulevičius. Экономические связи Прибалтики с Россией, Сборник статей	122
M. Jučas. Д. А. Покилевич, Крестьяне Белоруссии и Литвы в XVI—XVIII вв.; Д. А. Покилевич, Крестьяне Белоруссии и Литвы во второй половине XVIII века	126
O. Maksimaitienė. Leonard Ratajczyk, Polska wojna partyzancka 1863—1864, Okres dyktatury Romualda Traugutta	128
E. Griškūnaitė. J. Komodaitė. Jerzy Ochmański, Rewolucyjna działalność Feliksa Dzierżyńskiego na Litwie w końcu XIX wieku	134
R. Žepkaitė. P. Łossowski, Stosunki Polsko-Litewskie w latach 1918—1920 ..	137
A. Tyla. M. Hroch, Die Vorkämpfer der nationalen Bewegung bei den kleinen Völkern Europas	143
J. Jurginiškis. Manfred Hellmann, Grundzüge der Geschichte Lituans und des litauischen Volkes	146
J. Jurginiškis. Vincas Žemaitis (red.), Pietinė Lietuva Grigaliaus Valavičiaus 1559 metų Lietuvos girių aprašyme	149

Bibliografija

- O. Adomoniene, E. Martinienė. Darbų Lietuvos istorijos klausimais ir spaudoje paskelbtą jų recenzijų bei atsiliepimų apie juos 1966—1970 m. bibliografija 153

Mokslinio gyvenimo kronika

Disertacijos

- O. Adomoniene. Lietuvos TSR mokslininkai — istorijos mokslo daktarai 165

Disertacijų gynimo apžvalgas

- A. Tautavičius. Regina Volkaitė-Kulikauskienė, Lietuviai IX—XII amžiais 167
L. Mulevičius. Vytautas Merkys, Pramonės vystymasis ir proletariato formavimasis Lietuvoje XIX amžiuje 170
V. Milius. Pranė Dundulienė, Žemdirbystė ir jos įrankiai Lietuvoje (iki 1917 m.) 173

Konferencijos, pasitarimai, simpoziumai

- K. Varasinskas. Konferencijos tema — „Lietuvių tauta Didžiajame Tėvynės kare” 176
L. Nakaitė, J. Kudirka. Respublikos archeologų ir etnografų darbai 1968—1969 metais 177
V b. XIII Tarptautinis istorijos mokslo kongresas 180
H. Sadžius. V Tarptautinis ekonominės istorijos kongresas 182
H. Sadžius. Aptartas kolektyvinės Pabaltijo istorikų monografijos apie Tarybų valdžios atkūrimą Pabaltijuje rengimas 182
L. Mulevičius. Rytų Europos agrarinės istorijos simpoziumo sesijose 183
V. Ragaišienė. Pabaltijo tarybinės respublikoms — 30 metų 184
E. Šopas, V b. Pasitarimai dokumentų ir medžiagos rinkinio „Valstiečių ūkių kolektivizacija Lietuvos TSR“ parengimo klausimu 187
V b. F. Engelse 150 gimimo metinėms pažymėti 188

Moksliniai ryšiai

Ekspedicijos

- A. Tautavičius. Archeologiniai kasinėjimai respublikoje 1970 m. 190
I. Butkevičius. Istorijos instituto etnografinės ekspedicijos 1970 m. 193

- Referatas (lietuvių, rusų, anglų, vokiečių kalbomis) 199
Turinys (rusų, anglų, vokiečių, lietuvių kalbomis) 203

Redaktorius V. Petrauskas

Dail. R. Dichavičius

Techn. redaktorė B. Tolvaišienė

Korektorė V. Satkuvienė

*

Leid. Nr. 12150. Tirazas 1900+100 egz. LV 15343.

Duota rinkti 1971.VII.6. Pasirašyta spaudai 1971.XI.29.

Popierius $70 \times 90^{1/16}$ = 6,5 pop. l., 15,21 sp. l., (+1 iklaja spalvota),
17,77 apsk. l. l.

*

Kaina 1,12 rb

*

Spausdino Valst. „Vaizdo“ spaustuvė Vilniuje, Strazdelio g. 1. Užsak. Nr. 2627.